

Locuinti'a Redactorului
si
Cancelari'a Redactiunii
e in
Strat'a Morariilor Nr. 15.

Scrisorile nefrancate nu se voru
primi decat numai de la corespun-
dintii regulari ai „Federatiunii.”
Articlii tramisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalul politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esí Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Prețulu de Prenumeratiune:
Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pre șese lune . . . 6 „ „ „
Pre anulu întregu . . . 12 „ „ „
Pentru Romanii a:
prea-întregu 30 Fr. = 30 Lei n.
„ 6 lune 15 „ = 15 „ „
„ 3 — 8 „ = 8 „ „
Pentru inserțiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. taes'a tim-
brale pentru șesce-caro publica-
țiune separat. In loculu deschisu
20 cr. de linia.
Unu esemplariu costa 10 cr.

De pre campulu resbelului.

Cu privire la pierderea prusilor de la Metz, despre carea luaramu notiia in numerulu trecut alu diuariului nostru, primiramu unu telegramu d'in Brussell'a, datatu d'in 14. oct., conformu carui-a desertantii prusesci comunica, ca maresialulu Bazaine a facutu, in 12. oct., cu diumetate d'in armat'a sa si cu multe tunuri una erumpere, carea s'a desvoltatu in una lupta formale. Trupele franceze surprinsera pre prusi in bivouacurile lor. Bazaine a frantu pusetiunile prusesci si a atacatu pre inamicu in spate. Prusii au perdutu 4—5 mii morti si raniti; francesii au ocupatu una multime de proviantu. Unu regimentu prusescu fu sfarimatu mai cu totul; altulu s'a disolvatu in fuga selbateca. D'in partea prusilor s'a ordinaru se se observe ce'u mai strictu secretu despre acesta catastrofa. — Armat'a asediatoria numera 25.000 fetiori morbosi si necapabili de bataia. — Dupa altu telegramu d'in Basel, datatu d'in 15. oct., maresialulu Bazaine a luat delu prusi, cu ocașiunea ultimelor sale erumperi d'in 11. si 12. oct., proviantu pentru una diumetate de luna; li-a frantu pusetiunile si a facutu mai multe mii de prizonieri. Perderile totale ale prusilor, suferite in acele doue zile, facu celu putienu 6000 fetiori.

Asie, pre cum se vede, telegramulu d'in numerulu trecut alu diuariului nostru, se constata pre deplinu. Deci nu incapa indoicela, ca prusiloru li merge reu la Metz; conducatoriulu lor, principele Fridericu Carolu, patimesce de dissentaria, si d'impreuna cu elu, asié d'icundu, aproape a trei-a parte a trupelor sale. S'a fostu anuntiatu degià cu 8 zile mai inainte, ca lui Bazaine i-ar' fi succesu a prinde de la prusi unu transportu mare de proviantu. Cu inceputulu septemanei trecute, maresialulu Bazaine a întreprinsu una erumpere noua, pentru ca estu-modu se prevedea garnison'a d'in Metz cu carne prospeta, ce'a ce i-a succesu, luandu de la prusi nu mai putienu de 600 boi si 500 oi. — Genialulu generalu si belliduce, nemultumitu cu acestu succesu, întrebuintià degià si diu'a urmatoria pentru una operatiune noua contra trupelor asediatorie, navalindu a supr'a lor cu 50.000 fetiori. Bazaine constrinse pre inamicu la una lupta formala, carea, la totu casulu, trebue numerata intre cele mai sangerose, câte s'au întemplat in acestu resbelu. De-si datele primulu telegramu oficialu d'in Tours, — cari ni spusera, ca inamiculu perdù, in acesta lupta, 4 regimente de cavaleria si 26 de batalione, si ca inaintea fortului Belle-Croix fure sfarimate 13 regimente, — sunt pote esagerate, e totu-si faptu, ca prusii au perdutu cu acesta ocașiune celu putienu 5—6000 fetiori, de ora ce Bazaine a fostu frantu lini'a asediatoria, atacandu pre inamicu, cu una parte a armatei sale, de la spate.

De una-data cu acesta scire imbucuratoria, firulu electricu ni mai aduse urmatoriulu telegramu de totu importantu: Tours, 14. oct. Guvernulu publica prin una proclamatiune urmatoriile sciri, venite in 12. oct. d'in Parisu prin ajutoriulu unui balonu de aeru: Gard'a natiunala voi se merge contra inamiculu. Prusii fure respinsi pre tota lini'a d'in pusetiunile lor, pre cari le tienu ocupate de trei septemane. In nordu, in directiunea de la St. Denis, fure respinsi preste Stains, Pierrefitte si Dugny. In ostu s'a luat de la ei Bobigny, Joinville, puntea de la Creteil si siesulu de la Avron. In sudu-vestu s'au reocupatu Meudon si St. Cloud. — Dupa unu telegramu d'in Brussell'a, datatu d'in 16. oct., scirea, ca armat'a asediatoria a prusiloru d'innaintea Parisului fu franta de gard'a natiunala franceza, a produsu una sensatiune forte mare in capital'a Belgiului. Raporturile demne de credintia specifica perderile prusiloru la 8000 fetiori. Gard'a natiunala s'a luptatu cu una bravura admirabila. — Unu altu telegramu d'in Vien'a ni anuncia, ca consulatulu prusescu de acolo a primitu scire despre rezultatele, eluptate, in 12. oct., inaintea Parisului de gard'a natiunala a francesiloru. Cetatea St. Cloud fu reocupata de francesi.

D'in tote aceste se vede, ca rot'a norocului s'a intorsu forte tare; inamiculu feroce, ametitu de glori'a invingerilor sale de pana acum'a este batutu de una-data in doue locuri de natiunea franceza, pre carea o credea degià franta si prosternuta la pitioarele sale. Scirile d'in Tours, despre infricosiatele perteri ale ordeleru nemtiesci, suferite la Metz si Parisu, se constata in modu directu si indirectu. Indirectu, prin tacerea suspitiosa a telegrafului nemtiescu care, precum se scie, nu intardia neci una data a bucinà in gura mare tote rezultatele prusiloru, fia acele ori catu de neinsemnate.

Catu despre noi, marturisimu, ca susu mentiunatele sciri imbucuratorie nu ne-au surprinsu nece catu e mai putienu, de ora-ce amu avutu, de la inceputu, firm'a convictiune in victori'a armelor gloriosei natiuni franceze. De-si Franci'a, si d'impreuna cu ea natiunea franceza fure cercate de nenorociri si loviri inofortorie, cari se succedau cu una rapediune terribila, n'am desperatu neci de catu in geniulu Franciei; d'in contr'a amu sustienutu si sustienemu, ca inganfarii teutonice i se va pune capetu pentru totu-de-un'a; despotismulu perniciosu si feroce alu nemtiloru va deveni sfarimatu de nervos'a mana a francesiloru, si estu-modu Evrop'a va fi eliberata de reactiunea, cu carea o amenintia invingerile nemtiloru. Caldurcele nostre simpatie voru urmar' si pre venitoriu pre energios'a natiune franceza pre serios'a si sangeros'a cale, ce are a mai percurge inca.

Dupa unu telegramu d'in Berolinu, datatu d'in 16. oct., cetatea Soissons a capitulatu in 16., la 3 ore demaneti'a. Conformu sciriloru d'in Tours, ministrulu Gambetta anuncia, prin una proclamatiune, poporatiunei d'in Tours invingerea garnisoni d'in Parisu, reportata contra nemtiloru, d'icundu: Inamiculu scie acum'a ce pote face unu poporu, care e resolutu a-si salvà institutiunile si onorea sa. — Dupa unu telegramu d'in Banneval, datatu d'in 12. oct., prusii mergu spre Chateaudun, unde sunt acceptati de trupe si garde natiunale. In 13. oct. s'a întemplat una lupta la Bagneux si Chatillon, cu care ocașiune prusii suferira perteri enorme, si li-s'au demontatu batteriele. Conformu planului, francesii s'au retrasu ser'a in ordine buna, fiindu scutiti de foculu tunurilor d'in forturile Vamvers, Montrouge si Issy.

Una scire electrica d'in Tours, datata d'in 16. oct., ni comunica, ca Kératry, esindu d'in Parisu prin unu balonu, a sositu acolo si a conferatu cu ministrulu Gambetta. Elu a dusu cu sine diuariulu „Journal officiel“ de la 8—12. oct., care contine unu raportu alu contra-admiralului Saisset despre una lupta gloriosa, întemplata in 8. oct. la Bondy, de unde inamiculu fu scosu afara. Totu numitululu diariu mai spune, ca gard'a mobile a avutu, in 10. oct., una lupta forte viua pre siesulu de la Noize si Montreuil. — Deci se speramu in invingerea armelor vigurosei republice franceze.

Unu dialogu politicu.

In revist'a nostra d'in numerulu trecut atinseramu câte-va pasagie mai interesante d'in dialogulu politicu, ce presiedintele Camerei legelative unguresci, Dlu S o m s s i c h, pretinde a-lu fi avutu cu unu germanu de nordu, pre timpulu petrecerei sale la baile de la Karlsbad. Fiindu-cà acestu pretinsu dialogu se ocupa si de destinele natiunei romane si, cu osebire, fiindu-cà noi luconsideramu de una fictiune a domniloru unguri de la putere, prin carea ei voiescu dora a pipai pulsulu diferiteloru natiuni d'in Ostrunguri'a, pentru curiositatea lectoriloru nostri lu reproducemu si noi, de-si in estrasu, dar' in tota essenti'a sa originale, fàra de neci unu comentariu, precum urmeza:

„Daca Prusi'a, — d'ice imaginatulu germanu — in mediul-loculu invingerilor sale nu se va abate de la intiept'a sa politica de pana acum: atunci va inchiaia pace sub astu-feliu de conditiuni, pre cari opiniunea pu-

blica a Europei le va poté incuviintià, dr' francesii le voru poté acceptà, fàra d'a fi umiliti. Daca resbelulu se continua inca, acest'a provine numai d'in motivulu, ca spiritele iritate de ambele parti se se liniscesca, ca germanii se întielega, ca a invinge si a cucer' sunt doue lucruri cu totul departe unulu de altulu, ca este imposibilu a subjuga pre Franci'a pentru totu-de-un'a, si pentru-ca Franci'a se se convinga, ca pentru unu timpu ore-care este necapabile de a se aperà si ca una resistintia continua i va causà mai mare dauna si nenorocire, decat u pacea oferita de Prusi'a.

„Aceste-a si alte asemenea am spusu, — d'ice germanulu, — unu cunoscutu alu meu, partizanu caldurosu alu unitatii germane, carea elu o tiene de una conditiune neaperata si de unica basa tare pentru unu viitoriu mai frumosu alu Europei.

„Care ar' fi ore partea monarcei austro-magiare d'in acestu viitoriu frumosu, basatu pre unitatea germana, ce ni s'ar veni atunci noue, unguriloru? — întrebà Dlu S o m s s i c h.

„Voiu se ti o spunu“, response germanulu, „mai multu decat u ai crede, pote, nu inse mai multu, decat u potu cere natiunaliitatele cele mice de la Dunarea de diosu in accordu cu interesele generali ale Europei.“

„Imperatulu imperiului confederatu de la Dunarea de diosu, rege alu Ungariei, Croatiei, Slavoniei, Dalmatiei si alu Romaniei!“

„Cum ti-place acestu titlu? Eu sum de opiniunea, ca cu acest'a s'aru poté multimi atatu dinasti'a habzburgico-lotaringica, catu si respectivele regate.

„Imperatulu imperiului confederatu ar' fi puternicu si s'ar bucura de una mare autoritate in afara. Regatele respective aru fi cu totul independinte in afacerile lor interne. Atat'a ati poté acceptà de la Germani'a mare si unita, si acest'a este mai multu, decat u ati poté voi ajunge vre-odata prin puterea vostra propria.

„Imperiulu germanu unitu si ascuratu spre vestu va trebui se-si indrepte atentiunea spre ostu, si va fi de mare insemnate pentru elu, daca provinciile de la Dunarea de diosu se voru constitui astu-feliu, incatu interesele lor se nu collida cu ale sale, ci, ajutandu-se imprumutatu, se garanteze impreuna pacea Europei. In regiunià Dunarei de diosu se afla trei natiunaliitati si totu atatea tiere despartite prin granitie geografice: tierele unguresci, slavice si romanesci.“

Aici urmeza unele pasagie, unde germanulu vorbesce despre luptele interne intre aceste natiunaliitati, d'intre cari fia-carea nesuesce a-si radica edificiulu fericirii sale pre ruinele celei-lalte; despre slabirea lor reciproca, a carei consecintia va fi, ca voru ajunge a cers' scutul poterniculu vecinulu rusu si, mai curundu seu mai tardiu, voru ajuge sortea Poloniei; despre necesitatea formarei unui asemenea statu confederativu atatu in interesulu Germaniei unite, catu si alu equilibrului europeanu, si apoi continua astu-feliu:

„Relatiunile politice se schimba; statele, la a caroru formare interesele dinastice exercitau pana acum a deseri una influentia mare, si-bazeza asta-di indreptatirile lor pre natiunaliitate si incatu confiniile geografice si naturali nu voru impedeca acest'a, indreptatirile lor se voru si recunosc. Pre bas'a acest'a se face unitatea germana, pre bas'a acest'a s'au unitu italianii, si pre bas'a acest'a voru trebui se se unesca ci cele-lalte natiunaliitati, incatu nu voru fi necesitate a se contopi cu cele mai mari d'in caus'a numerulu lor micu, seu a se impreuna cu vecinii lor d'in caus'a pusetiunei lor geografice.

„In acesta pusetiune d'in urma se afla natiunaliitatele de la Dunarea de diosu cari, pre de una parte, nu sunt asié de mice, incatu se se contoposca cu altele mai mari, er' pre de alta parte nu sunt asié de mari, incatu se pota posedé voturi separate in consiliulu poporeloru europene; vecinii lor inse, Germani'a si Rusi'a, sunt asié de poternici, incatu natiunaliitatele de la Dunare si-potu afla garant'ia esistintiei lor numai intr'o legatura comuna intre sine inse-si.

„Natiunea magiara si romana sunt avisate de prevedintia a se ajutà un'a pre alt'a; ele se se federeze intre confiniile lor naturali si se si apere independint'ia contra pofti de cucerire a colosulu de nordu, etc.

„Ascultandu tote aceste, d'ice Dlu S o m s s i c h, lu-întrebai: „Si ce se va întemplà cu provinciile cisalaitane

ale Austriei?" „Aceste se tienu de Germania", raspunde elu, „si, formandu secundo-genitur'a dinastiei habsburgice, se voru alaturá cátra Germania s'eu la-olalta, s'eu in done grupe, unde apoi voru ocupá una pusetiune ca Bavaria si Baden."

Dlu Somssich replicá la tote aceste-a: „Dta te ocupi, se vede, cu lucruri mari, la a caroru deslegare, s'orte va avé cuventu decidietorin." Astu-feliu se inchiaia conversatiunea, carea Dlu Somssich o tienú, precum se exprime Dsa, destulu de interesanta pentru a o dá publicitatii.

D'in Selagiu, octobru 1870,

Dlc Redactoru!

La publicarea d'in Nr. 91. alu acestui pretiutu diu-ariu, relativa la corespundintia d'in Selagiu, aparuta in Nr. 86 alu „Federatiunii", in interesulu adevorului si alu causei am onore a-mi face urmatoriile observatiuni:

Corespondintia d'in Selagiu a vorbitu singuru despre activitatea si meritele in causa invetiaturii poporali a le judelui cercuale D o m i n i c u N a g y, deci reu a facutu scriitorulu d'in Transilvania candu, voidu a combata acea corespundintia, trece a scruta p'ana si rerunchii numitulu jude cercuale.

Fiindu in pusetiune de a cunoce obiectulu d'in apropiare, vinu a dechiará de nessacta afirmatiunea, cá D. N a g y ar introduce cárti magiare in scolele romane d'in cercu, si cá acele-a le ar' cumperá d'in fondurile scolastice.

D. N a g y a castigatu aproape 300 cárti romane pentru scole, si chiaru pentru a nu poté fi acusat, cá introduce cárti rele, nefolositorie, cártile scolastice le procura prin unu individuu romanu, care se crede a cunoce literatur'a scolastica romana si scie alege opurile mai corespundietorie. Cárti magiare in scolele romane d'in cerculu Ciseriului nu se afla. Mapele, ce e dreptu, sunt ungu-resci d'in simpl'a causa cá, spre cea mai mare rusine, n'avemu inca mape romane pentru scolele poporali. Globuri in scolele d'in cerculu Ciseriului inca nu am vediatu, cá-ci nu sunt, pote corespundintele d'in Transilvania le vede d'in departare mai bine. Altcum, pentru viitoriu, corespundintele ni va face mare sierbitiu spunendu-ni, de unde si cu ce pretiu se potu castigá globuri romane?

Daca corespundintele ar' cunoce cerculu Ciseriului, pre cum este, n'ar' vedé nici cárti nici globuri magiare in scolele romane d'in acelu cercu, dar' ar' vedé si ar' scé, cá in intregu Cottulu, — cu putiena exceptiune, — numai in acestu cercu se afla fonduri scolastice, create mare parte prin numitulu jude cercuale; ar' scé, cá judele cercuale procura cártile scolastice d'in pedepse de escese s'eu d'in cass'a comunei, si nu d'in fondulu scolasticu.

Si eu recunosc rar'a capacitate a Dlu G. M a i o r u, fostu jurasore in cerculu Ciseriului, si de pre-

sinte jude in cerculu Crasnei, inse nu sciu, daca dsa, ca jurasore, a potutu face cele ce i atribue corespundintele. Sum convinsu, Dsa a influentiatu la lucrarea in interesulu scoleloru, dar' activitatea necurmata a Dlu D. N a g y nu se pote ignorá s'eu suspitiuna decátu in detrimentulu causei si cu vatemarea recunoscintiei. Dlu G. M a i o r u, acum ca jude cercuale, are campu largu pentru a si desfasura activitatea sa in acésta privintia, si atunci — dée Ddiu — ca eu s'eu fiu celu d'in urma, care i voiu aduce tributulu de recunoscintia.

Cu aste asiu fi respunsu la corespundintia d'in Nr. 86, inse nu potu a retacé inca, cá asertiunile relative la notari, la acuzarea preutiloru romani si la restringerea intrebuintiarii limbei romane prin D. N a g y inca sunt neesacte. Cerculu Ciseriului este singurulu cercu in cottulu Crasnei, in care toti notarii sunt romani. Singurulu notariu unguru d'in acestu cercu, contr'a totororu incercárilor de patronisare d'in partea vice-comitelui cottse, a fostu delaturatu prin D. N a g y, acum de mai multi ani, si loculu lui este ocupatu prin unu notariu romanu.

In privintia acuzarei unoru preuti apti prin numitulu jude cercuale, inca nu este bine informatu corespundintele. Casulu urmedia aci: Primavera anulu 1868, cu ocaziunea oltuirei de versatu a prunciloru in comunele Ciseriu, Tus'a, Sicu si Banu, judele cercuale a observatu, cá se aduce la oltuire mai multi prunci, cari nu sunt introdusi in matricule. Insi-si preutii respectivi au recunoscutu cá, botesandu parte in baserica parte a casa, au intrelasatu a introduce pre toti prunci in matriculele botesatiloru. A fostu detorintia judelui cercuale, ca s'elateze la adunarea Cottense despre acésta neregularitate. In acea relatiune inse a cuprinsu si pre preutii d'in Stirci, Pri'a, scl., laudandu-i pentru diligenti'a si esactitatea loru. Referintele in adunarea cottse, d'in nebagare de sema, a schimbatu numele, adeca pre cei laudati i-a cetitu in loculu celor acuzati. Acésta erore a referintelului o-a coresu de locu D. N a g y, fiindu de facia in adunare, si s'a trecut la protocolu laud'a preutiloru d'in Stirci, Pri'a, scl.

Finescu, d'icundu s'el laudamu meritele, vina ori de la cine; s'el laudamu mai v'etosu pre terenulu invetiamentulu poporale, cá-ci aci, dorere, sunt forte rare.

Nr. 9.
1870.

Onorata Redactiune!

Onorata Redactiune este cu tota stim'a rogata a primu in colonele acestui stimatu diariu urmatori'a:

Invitatiune.

Adunarea constituinta a despartimentulu Clusiu, alu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a rom. si cultur'a poporului romanu, tienuta la Clusiu in 11. iuliu

a. c., a decisu tienerea primei adunari generale ordinarié a despartimentulu la Morla c'a, cerculu Uedinului, si a concredintu comitetulu cu desfgerea d'ilei, pentru tienerea acestei adunari.

In urm'a acestei incredentiari, comitetulu despartimentulu a defiptu diu'a spre tienerea mentinutei adunari gen. a despartimentulu, la Morla c'a pre 24. oct., 5. nov. a. c., adeca pre Sambet'a inaintea serbatoarei St. Dumitru, — si are onorea a invitá prin acésta pre toti membrii susu numitei Asociatiuni, precum si pre toti romanii d'in comitatulu Clusiu, spre participare la asta adunare.

D'in siedintia comitetulu despartimentulu.

Clusiu, 26. sept. 1870.

Iosifu Popu,
secret.

Consemnatiunea

ofertelor suscrise si solvite pentru institutulu de fete d'in Oradea-Mare.*)

Nr. curinte	Numele daruitorului	Locuinti'a.	Sum'a oferita.		Sum'a solvita.		Observatiuni.
			fl.	cr.	fl.	cr.	
1	Victoria Gram'a						2 —
2	Paulu Drag'a						2 —
3	Paulu Duma						1 —
4	F. Weingartner						2 —
5	Emanuelu Philoman						2 —
6	Iosefa Bogy						2 —
7	Veduv'a de Egyed						1 —
8	Orgovanu						— 50
9	Andriu Mezey						3 —
10	Rosalia Telecanu						1 —
11	Vasiliu Bistranu						1 —
12	Martinu Raila						2 —
13	Pavelu Giorgieviciu						— 50
14	Adolf Hess						1 —
15	Vasiliu Tomutia Ci-gerelu						1 —
16	Ioanu Papp						1 —
17	Victoria Zsiros						2 —
18	Giula Vela						1 —
19	Teodoru Moza						1 —
20	Iosifu Moldovanu						— 40
21	Maria Beldea						1 —
22	Maria Moldova						1 —
23	Nicolau Caba						1 —
24	Vilhelmu Spuller						5 —
25	Ioanu Barkó						1 —
26	Ludovicu Moiszin						1 —
27	Ioanu Duffek						— 50
28	Rosalia Bálintfy						1 —
29	S. Antoniu						1 —
30	Steinitzer Ios. Paulu						5 —
	Sum'a						44 90

Collectanta Domn'a Anna Budilla.

*) Vedi Nrii 99, 100 si 101 ai „Federat."

FOISIORIA.

De ce voimu s'avemu unu teatru nationalu?

(Discursu tienutu de dlu Iosifu Vulcanu la inaugurarea Societatii pentru fondu de teatru nationalu in Dev'a, la 4. oct. a. c.)

Onorabila adunare!

Am avutu fericirea s'eu vorbescu si eu de cáte-va ori in publicitate; nici odata inse anim'a mea n'a fostu atátu de emotiunata, ca in momentul presinte. . . .

Si de ce?

Pentru cá vinu s'eu i'eu cuventulu in cestiunea de predilectiune a mea; pentru cá vinu s'eu inaltiu modest'a mea voce in favorulu infintiarii unui teatru nationalu romanu. . . .

Sub impresiunea unei insufletiri aduce, cu sacrulu focu alu convictiunii pasii pre acésta tribuna. . . .

Dar' éta. . . . Vedeindu-me acum'a fatia cu unu publicu atátu de alesu, atátu de inteliginte; avendu fericirea s'eu salutu in giuru de mine persone multu mai superioare nonsemnatei mele individualitati: anim'a mea se sbuciuma sub greutatea unei ingrigiri profundu sentite. . . .

Me temu, domneloru si domniloru, cá putienulu meu talentu nu va fi capabilu a vi presintá cestiunea in tota importantia ei. . . . Me temu, cá cuvintele mele voru formá numai o forte debila fotografia a convictiunii, ce pieptulu meu nutresee. . . . Me temu, cá nu voiu reesi a ve convinge. . . .

Dar' ce dísei? . . . A ve convinge? . . . Este ore trebuintia de asa?

O privire a supr'a acestei stralucite adunari, si — presintia dvostre mi-o spune intr'unu modu forte eclatantu, cá incercarea mea de a ve convinge ar' fi de prisosu. . . .

Presintia dvostre mi-denuncia, cá motivulu, care v'a adunatu d'in cele mai indepartate locuri in acestu orasiu — e expresiunea chiaru acestei convictiuni. . . .

Presintia dvostre mi-anuncia, cá si dvostre suntet

convinsi d'impreuna cu mine despre necesitatea infintiarii unui teatru nationalu. . . .

E bine, daca toti sentiti ce'a ce sentiu eu; daca convictiunea, care m'a urcatu in acestu locu este generala, a totorora: rolulu meu in momentul presinte va fi mai usioru!

Nu-mi va lipsi nimic'a, decátu numai indulgent'a dvostre atentiune, de care me si rogu cu totu respectulu, sperandu, cá nu mi-o veti refusa. . . .

Domneloru si domniloru,
Ce este teatruulu?

De cum-va asiu dorí s'eu me radiemu pre autoritati, invocandu opiniunile loru in favorulu meu si, astu-felu protegiatu de scutul loru nepenetrabilu, asiu voi s'eu facu o definitiune mai larga si mai estinsa a teatruulu: ar' trebui s'eu dispnu de unu timpu mai indelungatu, decátu ce-mi permite cadrulu unei scurte lecture, — cá-ci nu esiste nici o natiune culta, ai carei barbati de litere n'aru fi proclamatu de multu in unanimitate, cá teatruulu este unulu d'in cele mai eminente institutute ale fia-carui statulu!

Inse nu nu vreu a ve intretiené prin citatiuni scose d'in operele celebriloru apostoli ai culturei; cá-ci asiu comite o mare nemodestia, repetindu-vi idee si principie, cari le cunoceati mai de multu si multu mai bine decátu mine.

Voiu omite aceste citatiuni si mai alesu d'in acea causa, ca nu cum-va s'eu mi se reflecte, cá in argumentarea necesitatii teatruulu me provocu numai la poeti si alti scritori, despre cari lumea reala díce, cá de multe ori esageréza. . . .

Me voiu servi de unu esemplu practic. . . .

Permiteti-mi dara a indegetá numai acea unica impregiurare, cá asta-di nu mai existe nici unu statuu cultu, care s'eu nu-si fi fondatu unu teatru nationalu, si care s'eu nu consacre in bugetulu s'eu anualu o suma ore-care si pentru ajutorarea scenei.

Intrebu acum'a, cá daca teatruulu ar' fi numai unu locu de distractiune spirituala, si fára nici unu altu scopu mai salutaru si mai sublimu: ore ingrigi-s'aru

atunci staturile atátu de multu de fondarea si sustienerea lui?

De siguru nu! Poss'a petrecatoria nu este compatibila cu seriosulu fotoiu ministerialu, cá-ci in acestu locu ea ar' dá fatia cu realitatea, inimic'a ei de morte; deci la compunerea bugetulu, interesele teatruulu aru remané desconsiderate fatia cu importantele trebuintie ale statulu, si astu-felu sumele versate pentru teatru s'aru intrebuintia p'ntu alte scopuri multu mai urgente, folositorie si salutarie. . . .

Trebue dara, cá teatruulu este o necesitate de prim'a importantia, unu institutu ce are titlu destulu de realu si puternicu a reclamá ajutorulu statulu. . . .

E bine, s'eu vedemu dara, ce folose aduce acestu institutu? s'eu ne mai intrebamu inca odata ce este teatruulu?

Teatruulu e unu templu alu frumusu si adevorului eternu. . . .

In acestu templu scena e cea mai practica oglinda a vietiei omenesci. Acésta oglinda ni reflectéza anim'a omenesca cu tote insusirile sale. Aice vedemu pre omu innaltiatu p'ana la cea mai innalta trépta a ideiloru gigantice, lu-vedemu comitiendu fapte mari ca titanulu, care a portatu in spate globulu pamantescu; dar' totu-odata aice lu-vedemu si lipsitu de tote ideele sublime, desbracatu de tote sentiemintele umane, aruncatu in starea cea mai deplorabila, unde comite fapte, de cari si teribilele fiere selbatice s'aru spariá. Aice avemu ocaziune s'eu cunoacemu pre deplinu omulu, acésta enigma neintielésa a lui Dommedieu!

Figure morte renviiu inaintea nostra, ca la lumina lampelorú s'eu si i'eu respilat'a dupa meritulu.

Éta ni se ivesce majestos'a talia a Lucretiei, care — atacata in sentiuulu onorei sale — si-spinteca dalbu-i pieptu cu nemilosulu pumnalu. Ah, cine n'ar' admirá o!

Dar' tabloulu dispare. Unu negru conductu funebrau trece pre d'inaintea nostra. Se immormenta unu rege. Regina desperata plange cu perulu desplatitu perderea sotiuulu s'eu. De-odata inse apare monstruos'a figura a unui omu schiopu, ghibosu, uritu, par' cá ar' fi insu-si estant. Acestu omu se téraie la picioarele reginei nemangaiose. Elu incepe a-i vorbi, a-i siopti, in scurtu i declara amoru

Nr. ordine	Numele daruitoriului	Locuinta	Sum'a oferita		Sum'a solvita		Observatiuni
			fl.	cr.	fl.	cr.	
1	Eleonora Koszta	Oradea-M.			30	—	Collectanta Dnisor'a Eleonora Koszta.
2	Franciscu Kubovitz	"			1	—	
3	Vasiliu Szendrey	"			1	—	
4	Dna de Antoniu Kas-say	"			—	30	
5	Andrei Zsigó	"			1	—	
6	Veronica Kováts	"			1	—	
7	Iolanu Horváth	"			1	—	
8	Teresia Janek	"			1	—	
9	Dna de Ioanu Vladu	"			1	—	
10	Laura Vladu	"			1	—	
11	Iuliana Ehrenfeld	"			—	50	
12	Leopoldin Nogáll	"			1	—	
13	Apolonia Nistoru Kosz-ta	"			20	—	
14	Stephania Gorove Nosz- lopi	"			3	—	
15	Isabella Ablonczy	"			1	—	
16	Irina Nistoru	"			1	—	
17	Georgiu Kardos	"			3	—	
18	Eleonora Török	"			1	—	
	Sum'a				68	80	

Nr. ordine	Numele daruitoriului	Locuinta	Sum'a oferita		Sum'a solvita		Observatiuni
			fl.	cr.	fl.	cr.	
1	Dn'a Maria Augustu Pap	Alb'a-Iul'ia			2	—	Collectanta Domnisoarele Valeria si Cornelia de Popu d'in Alb'a-Iul'ia.
2	An'a Siandoru de Vistu	Ord'a			4	—	
3	Elena Tordasiu	Alb'a-Iul'ia			1	—	
4	Clara Popu	"			1	—	
5	An'a Tatarjanu	Chis-Falau			2	—	
6	Maria Cirlea	Alb'a-Iul'ia			2	—	
7	Veduv'a An'a Sebisianu	"			1	—	
8	Veduv'a Firutia Olte- anu	Ord'a			1	—	
9	Raveca Orghidanu	Alb'a-Iul'ia			1	—	
10	Iulia Crisianu	Ighiu			1	—	
11	Teresia Craciunu n. Aug. Pap	Alb'a-Iul'ia			1	—	
12	Ecaterina Moldovanu	Ighiu			1	—	
13	Sofia Limbeanu	Alb'a-Iul'ia			1	—	
14	An'a Demianu	M.-Porto			1	—	
15	Maria Botta Popu	Siardulu r.			1	—	
16	Maria Berghianu	Alb'a-Iul'ia			—	50	
17	Fir'a Berghianu	"			—	50	
18	Iustin'a Moldovanu ved.	"			—	50	
19	An'a Moldovanu	"			—	50	
20	Elena Casieriu	"			—	50	
21	Veronica Margineanu	"			—	50	
22	Iulian'a Margineanu	"			—	50	
23	Dnisor'a Maria Berghi- anu	"			1	—	
24	Maria Cirlea	"			1	—	
25	Maria Rosiu	"			1	—	
26	Elisabet'a Popu	Siardulu r.			1	—	
27	Eva Margineanu	Alb'a-Iul'ia			1	—	
28	An'a Margineanu	"			—	50	
	Sum'a				30	—	

Nr. ordine	Numele daruitoriului	Locuinta	Sum'a oferita		Sum'a solvita		Observatiuni
			fl.	cr.	fl.	cr.	
1	Colonelul br. Davidu Ursu	Sabiu			5	—	Collectanta Dnisor'a Eleonora Koszta.
2	Ioanu V. Rusu	"			1	—	
	Sum'a				6	—	
	(Va urmá.)						

VARIETATI.

*(Profetia unei femeie.) Intre scrisorile d'in Tuilerie, se aflá si una epistola a reginei de Hollan-d'a, adresata cátra Ludovicu Napoleonu, in 13 iuliu 1866, pre timpul resbelului d'in Boemia si dupa cedarea Venetiei. Acésta epistola suna astu-feliu: „DTa ti-faci ilu-siuni estra-ordinarie! Prestigiulu DTale a scadiutu in ace-s-te patru-spre-dieci díle mai multu, ca ori candu. DTa lasi, ca cei slabi sè se ruineze; lasi, ca brutalitatea si in-solent'ia vecinului celui mai de aproape alu DTale sè cre-sca preste tota mesur'a; primesci unu pre-sen-tu (regin'a intielege: Venet'ia, eedata mai ant'iau Franciei, apoi Italiei) si nu sc'isi sè indrepti celu put'ínu una vorba buna cátra ace-lu-na, ceti face prezentulu. Mi pare reu, cá mai tienutu interesata de acésta cestiune, si n'ai preve-diutu periculu unei Germanie unite si tari, unei Italie unite si tari. Dinast'ia e amenint'ata, si ea va avé sè suferi consecutiile. D'cu aceste-a, de ora-ce este adev-e-rulu, pre care lu-vei recunoace pre tardiu. Sè nu credi, cá nenorocirea, carea me apesa, vedindu vitreg'a sorte a patriei mele, me face nedrepta si me imple de neincred-e-re. Dupa cedarea Venetiei, trebuiá sè vini intru ajutoriu Austriei; trebuiá sè mergi la Renu si sè-ti puni conditiu-nile. A concede sugrumarea Austriei, acésta este mai multu ca una gresiela, e una crima. Acésta, pote, e ultim'a mea epistola. Cu tote aceste-a, asiu crede, cá gre-siescu contr'a unei amicitei vechie si serioase daca, pentru ultim'a data, n'asiu spune totu adev'erulu. Nu credu sè fiu ascultata, dar' va veni una dí, candu voiú poté díce, cá am facutu totu pentru a abate nenorocirea de la ace-lu-a, care mi-ú insuflatu atát'a credint'ia si devotamentu. Ací inca se pote díce: Se nou è vero, è ben trovato.

*(O da'ia lui Bismarck in Versail-le s.) Este cunoscutu, cum-cá poporatiunea franceza, d'in pártile ocupate de trupele germane, nu uresce si nu pote uri pre nimene mai multu, ca pre Bismarck. Elu este espusu la totu felulu de vatamári; a-dese-ori s'a aflu-tu scrisu pre us'a lui: „Dio s'ú cu Bismarck!“ Elu zimbiá, fresce, de câte ori vedeá asemeni admonitiuni; un'a inse totu-si lu-facé sè trasara si sè se infiore. Corte-

lulu principalu alu regelui s'a stramutatu, precum se scio, in 5 c., d'in fortulu Ferrières la Versailles. Cu una dí inainte de stramutare, tote incaperile in Versailles se cer-cetara si unele se destinara pentru rege, Bismarck si Moltke. In 5 c., demanet'ia, sosira cu totii in Versailles, si Bismarck vrú a se retrage in oda'ia, ce i se destinase, dar', deschidendu us'a, remase immarmuritu de spaima pre pragulu usiei; tota oda'ia erá invescuta in negru, si in mediu-locu se aflá una mesa, pre carea stá una ima-gine mare, representandu pre Bismarck spendiuratu. — Acestu spectaculu facú una impresiune atátu de trista a sup'ra lui Bismarck incátu, plinu de spaima si fiori, se intorse indereptu.

*(Semenatoriulu) este titlulu unei noue foie septemanarie, care apare in Bárladu (Roman'a). Una asociatiune, sub numele Unirea, se formá acolo nu de multu pentru fundarea unei tipografie si publicarea unui diariu. Tipografi'a este degiá in lucru si numerulu primu alu diariului memoratu ni-se tramise si nóe. Asociatiunea Unirea voiesce prin organulu s'eu de publi-citate, „Semenatoriulu“, sè contribuá la consoli-darea institutiuniloru liberali si deplin'a intemeiare a regimului de guvernare de sine si nationale in Roman'a. Salutámu atátu infint'ierea tipografieí cátu si a diariului, care ni promite a semená sementia buna in animele Ro-maniloru si care privece in fia-care romanu unu adev-e-veratu si nobile fiu alu marei Romanie. Ne bucurámu totodata cá, pentru prim'a ora, vedemu aparendu in Ro-man'a unu diurnal, a carui-a ortografia simpla, rationala, etimologica, conforme geniului limbei nostre, se unesece intru tote cu ortografi'a intrebuintata d'incece de Carpati. Foi'a „Semenatoriulu“ este dara demna de numele s'eu. Abon-amentulu: pre anu: 12 lei noui; pre 6 lune: 6 l. n.

Sciri electrice.

Marsilia, 13. oct. Una ordinatiune a pre-fectului Esquiros suspende foi'a „Gazette du Midi“, disolve congregatiunea jesuitiloru, cari trebe sè parasesca cetatea in timpu de trei díle, ér' bunu-ri-le lor se voru sequestrá. — Ginerele lui Gari-baldi a sositu aici.

Viena, 14. oct. Primirea coronei ispaniole d'in partea lui Victoru Emanuel pentru fetiorulu s'eu Amadeo se constataza oficial-minte. — „Wiener Ztg“ publica unu rescriptu imperatescu cátra Beust, Potocki si Andrassy pin care se conchiama delegatiunile pre 21. nov. in Pest'a. — Proprietariulu si redactorulu foiei slave „Zukunft“ fú arestatu, precum se díce, pentru crim'a de lesa Majestate.

Frankfurt, 14. oct. Unu venatoriu ru-sescu a trecut pre aici spre cortelulu generalu prusescu cu una depesia urginta a principelui

Regin'a, care cu putientu mai inainte, pareá a stá aproape de vértelulu nebuniei, nici nu ascépta ingrogarea fidelu-lui ei sociu, ci dá man'a monstrului, care apoi mai tardiu sub numele Richardu III a intreputu in crudelitate pre tote creaturile infernului.

Dar' sè ne intorcemu de la acésta icona! Ah! ce vedemu? Ochii nostri se incanta de o placere divina. Ni se pare, cá amu parasit'ú lumea reala, pamentulu plinu de pecate, — si ne-amu innaltiatu in o lume noua, ideala, unde iubirea cea adev'erata domnesce in tronulu s'eu de rose, tienendu in man'a sa sceptrulu de crini-sioru. . . .

Doúe umbre feerice trecu pre d'inaintea nostra, vor-bindu cu dulcét'ia, siopindu cu incantare despre eternulu amoru. . . .

Salutare vóe fíntie scumpe, cari ni revocati in me-moria sinceritatea, iubirea adev'erata, abnegatiunea si sa-crificarea pentru o idea casta si sublímá. . . .

Salutare vóe Romeo si Iul'ia! . . .

Aparint'ia loru trece ca unu visu frumosu, ca si o ilusiune delicioasa . . . si éta zarimu . . . hah! . . . unu tigrú . . .

Nu! . . . tigrulu e unu animalu mai blandu decâtu acésta fantoma . . . Vedemu o hiena! . . .

D'ar nu! . . . E mai feroce decâtu o hiena, cá-ci acésta fiera selbatica nu-si ucide genitorii s'ei . . . ér' monstrulu ce zarimu, teribilulu Moor a asasinatu pre ca-runtulu s'eu parinte . . .

Unu fiuru mortalu cuprinde corpulu nostru la vede-rea acestui incidentu . . . Iute, iute, sè intorcemu o-glind'a in alta directiune!

Ce nopte inforatoriá! . . . Pe ceriu nu se vedu stele . . . tote s'au ascunsu de frie'a vijeliei cumplite. . . . Pló'a versa in torrentu, fulgera si tuna . . . dar' o voce suna mai puternicu, decâtu tunetulu . . .

La lumin'a fulgerului observámu pre nefericitulu rege Lear, carele, gonitu de cele doue fice mai betrane ale sale, striga intr'unu tonu sfasatoriu: „Urla tempesta-te, si tu vijelia bate cumplitu! . . . Dacá marea ar' con-tiené atát'a dorere ca si sinulu meu, s'ar revoltá si ea, ar' iesi d'in marginile sale, s'ar' isbi pána la cerciuri, si ar' stinge tote stelele! . . .“

Dar' vijeli'a trece, si ca unu visu apare fic'a a trei-a, cea mai mica a regelui, modest'a Cordelia; ea lu-pri-mesce cu bratiile deschise, si betranulu parinte cade in genunchi inaintea bunei sale fice, pre care nu de multu o blastemase. . . .

Inse ce se aude?

„E ce-va putredu in Dani'a!“ — striga posomoritul Hamlet.

Ce s'a intemplatú?

Regin'a a ucisu pre sociulu s'eu, — si acésta fú tat'a lui Hamlet.

„A fi, s'eu a nu fi. Ast'a e cestiunea!“ Esclama fiulu suspitiunandu.

„Ofelia du-te in clastru!“ — adauge elu.

Crim'a se descopere si pedeps'a. . . .

Sè nu ne uitámu acolo!

Éta Faust cu Margareta trecu in gradina, si pre plaiulu verde ei plutescu in raiu divin. . . Inse in fundu apare satanic'a figura a lui Mefistofele. . . .

Necuratulu! . . .

Acésta ar poté dá mana cu ipocritulu Tartuffe, carele chiaru acum'a apare inaintea nostra. Uitati-ve la acésta figura. Corpulu i-stá umilitu, — dar' in internulu s'eu e sumetiú; imbracamentulu s'eu denuncia saracia, si d'insulu e avutu; gur'a lui pronuncia totu cuventulu „vir-tute“, si d'insulu e unu peccatosu; predica moralitate, si d'insulu e immoralu . . .

Du-te d'innaintea nostra . . .

D'ar' cel'a colo, este elu ore mai bunu, mai demnu de respectu? . . . Infricosiatulu Shylock!

Elu stá inaintea tribunalului, acusanu pre unu bietu omu, care nu i-a potutu platí detori'a. Conformu contractului, elu pretinde ca sè pota taiá d'in carnea detora-siului s'eu unu pundu. . . . Judecatoriú stáu incremeniti. . . . Cutítulu lui Shylock scilipesce degiá. . . .

Sè fugimu de acestu aspectu alu crudelit'atii ome-nesci!

Unde amu ajunsu?

Unu racnetu surdu petrunde la audiulu nostru. „Zestrea mea! Unde e zestrea mea?“ striga Harpagon, care dá bani cu interese mari — unicului s'eu fíiu; care nici odata nu siede pre scaunulu s'eu, ca nu cum-va acéla

sè se strice; si carele nu dá zestre nici fiului s'eu, pen-tru cá nemarginit'a-i avaritia nu-i permite ast'a. . . .

Sè ni astupámú urechile, si sè nu ascultámú plan-sorea lui comica. . . .

Si acum'a sè acoperimu oglind'a de totu. Sè meditá-mu nitielu ce amu vediatu intr'ins'a? Amu vediatu defil-andu inaintea nostra: virtutea femeiesca, necredint'ia conjugala, amorulu adev'eratu, asasinatulu de parinte, ingratiitudinea fiesca, asasinatulu de consorte, intrig'a, ipocris'ia, crudelitatea si, in fine, avarit'ia. . . .

Numai o mica parte a insusiriloru si pasiuniloru omenesci!

Daca vomu avé odata si noi o asemene oglinda, vomu avé ocasiune a cunosce si cele-lalte insusiri, pre cari acum'a d'in scurt'imea timpului fui silitu a le omite.

Vediate aceste, sè ne intrebámú acum'a, ce este tea-trulu? Si respundemu:

Teatrulu este cea mai practica scola. Acésta scola si-desvolta infint'ia si activitatea in multe directiuni. Ea este mai inainte de tote o

scola de moralitate, in care ni-se educa sentiemin-tele umanitarie, ni se cultiva iubirea virtutii, ni se aréta calea onorei;

unu templu alu artiloru, in care invetiámú gustulu frumosului, preceptele bunei-cuviintie, si tote regulele estetice;

unu foculariu alu luminei si sciintiei, unde catedr'a porta acésta inscriptiune: „A se instruí prin delectare!“

Teatrulu este unu tribunalu nepartialu, unde virtutea se premieza, si viciulu se pedepsece cumplitu; unde cu-ragiulu se glorifica, si lasitate se despretiuesce; unde patriotismulu se incununa, si tradarea se osendesce.

Teatrulu este unu mediu-locu corectivu, in care sio-vaitorii se confirma, ratecitiú se indrepta, si peccatosii se pocaliescu; scen'a pentru cei buni e unu raiu, éra pentru cei rei unu infernu. . . .

Teatrulu este o espositiune a caracterelor omenesci; o arma a civilizatiunii; unu drapelu, ce ni anuncia triumfulu culturai. . . .

Éta, ce este teatrulu, ce este scen'a!

(Va urmá.)

Gortschakoff. Se vorbește despre inițiativa Rusiei în privința negocierilor de pace.

B r u s s e l a , 14. oct. „Siècle“ numește într-un articol pre Bourbaki și pre Bazaine creația antirepublicană ale lui Napoleon. Prusia a cerut de la Crémieux estradarea fetiorilor prusesci, pre cari i-au prinsu franc-tireurii (tragatorii liberi); această cerere înseamnă respinsă cu energie.

P r a g a , 15. oct. „Pokrok“ polemizează contra foierilor pestane în privința formării imperiului confederativ danubian și întreba, că ore Vien'a ce cugeta, de nu multimesce pre cehi, în fața unor asemenea planuri?

B r u s s e l a , 15. oct. Conte de Chambord a emis un manifestu către Franța, dîcîndu, că elu este gata a se sacrifică pentru patria. Insti-

tiunile republicane înseamnă nu voru prinde rădăcină pe pământul monarhic alu Franței; ambițiunea lui este, a constitui împreună cu francesii un guvern, a carui basă să fie dreptul, ale carui medii-loci să fie onestitatea și care să aiba de scopu finalu: moral'a. (Unu adevăratu patriotu francesu nu pote vorbi de asemenea ambițiune, decâtu atunci, candu patria sa va fi liberă de invasiunea straiună. Red.)

F l o r e n t i a , 15. oct. Mazzini este eliberatu. — Sella avu una conferința lungă cu Thiers. — Unu decretu restaurează în Rom'a egalitatea tuturor cetățianilor, fără diferența de confesiune.

B u c u r e s c i , 15. oct. Consululu generalu francesu invita pre toti francesii, cari se sustien

în Orientu, a intră în corpulu de guerila pentru apărarea Franței.

V i e n ' a , 16. oct. Dîn mai multe părți se anunția, că proclamatiunea lui Gambetta, relativă la învingerea francesilor la Parisu, se constata. Prusii sunt constanți în tacerea lor.

Bursa de Viena de la 17. octombrie, 1870.

Table with 4 columns: Instrument, Price, Instrument, Price. Includes 5% metall, Imprum. nat., Sorti d'in 1860, Act. de banca, Act. inst. cred.

Proprietariu și editoriu ALESDANDRU ROMANU Redactoru respund. interim. IONU POBUTIU.

Tote ce nu convînu onor. p. t. emperatori, s'eu se va reprimi s'eu se va schimbă cu alte marfuri; una dovedă despre cea mai strictă soliditate.

Una singura proba este de ajunsu

Spre a se convinge cineva despre preturile de totu efiine ale obiectelor mai diosni insirate.

Tote marfurile se vendu sub garanția celei mai bune calități.

Unu asemenea assortimentu de obiecte cele mai noue, mai practice, precum și luxurioase, nu se afia în Vien'a; s'a portatu grigiu pentru tineri și betrani, încatu pentru unu pretiu bagateluu se potu afia pre alesu prezentele cele mai frumoase și mai potrivite pentru domni și domne, precum și pentru copii de ori-ce etate și stare.

Estra su de articli diferiti de cea mai noua fabricatiune.

Pielaria vienesa.

cunoscută ca cea mai bună fabricatiune.

- Tase de mana pentru dame, cu ceru de oțel, 1 buc. cr. 85, 75, 90, fl. 1, 2, 3, 4, 5, 6; dîn cea mai fina pele de chagriu, cu lacat secretu aurit, 1 buc. fl. 2, 2.50, 3.20, 3.50, 4; același cu pusanariu înaintu, fl. 3.50, 4.50, 5.

- Cele mai noue punge de mana practice pentru dame s'eu domni, 1 buc. cr. 40, 60, 80, 90, fl. 1, sortele cele mai fine fl. 1.20, 1.50, 2, 2.50.

- Portofole practice, à cr. 60, 80, fl. 1, 1.50, sortii pre-fine, 1 bucata fl. 2, 2.50, 3, 4, 5.

- Portu - cigare, 1 buc. cr. 40, 60, 80, fl. 1, 1.50, sortii pre-fine, fl. 2.50, 3, 3.50.

- Notițe, cr. 10, 15, 20, 25, pre-fine în pele, cr. 30, 40, 50, 80, fl. 1.

- Funge de tabacu, cr. 40, 60, 80, fl. 1, 1.20, 1.50.

- Tase de calculator dîn pele tare, cu lacatu, 1 buc. fl. 2.20, 2.50, 2.80, 3.20, 3.80, 4.50, 5.

- Giamantane (coferu) de drumu, nepenetrabile, cu cea mai bună împartire, 1 buc. fl. 2.40, 2.80, 3.50, 4, 4.50, 5, 6.

- Fiacone pentru calculatori, îmbracate în pele, și pecate 1 buc. fl. 1.30, 1.60, 1.90, 2, 2.20.

- Mansie de vera, pre-bune, de atia s'eu matase, pentru copii până la 8 ani, 12 cr., până la 15 ani 15 cr., pre-fine 20 cr., pentru dame 20 cr., pre-fine 25 cr., cu manchetu 30 cr., dîn matase rosucia 35 cr., mâncușe pentru dame, pre-elegante, 35 cr., pentru domni 25 cr., pre-fine, 35 cr., matase rosucia, 45 cr., legaturu pentru dame s'eu domni, ce se potu speli, fără tivitura, 20 cr., se afia pre alesu și după gustu.

- Cingutorie (brăne) pentru dame și copii. Pentru copii, lustrite, 8 cr., duple late 15 cr., pentru dame 25 cr., dîn pele chagriu; cingutorie pentru dame s'eu fatie 35, 40, 50 cr. împreună cu matase 70, 90 cr. fl. 1.

- Celu mai mare assortimentu de albumuri pre-finoase: Pentru 25 portrete, bine-ornatu, cr. 60, 80, fl. 1.

- Depozitulu principalu de ciorapi (strimfi) pentru domne, domni și copii, fabricatiune sassona, pre-buna. 1 duzina ciorapi pentru domni, fl. 1.80, 2.40.

- Celu mai mare assortimentu de eventuale (recoartorie) de balu, tenisu și promenadu: 1 buc. simpla, dar frumoasă, cr. 30, 40, 60; 1 buc. cu pictura frumoasă, cr. 40, 80, fl. 1, 1.20; 1 buc. de luxu, bine-ornata, fl. 1.50, 2, 2.50, 3, 4, 5, 6.

- Obiecte de toaleta, pre-bune. Sapunu francesu cu diferite mirosoari, cr. 10, 15, 20, 30, 35, 40.

- Una casetă universală de toaleta pentru domne, mare, fina, polita, cu incensatoriu, cu oglindă și cu umertoriulu cuprinsu: 1 buc. sapunu de toaleta, 1 butlica parfumu, 1 buc. pomada de spalatu, 1 oglindă de pusanariu, 1 peptene de frisatu, 1 peptene pentru pravu, 1 butlica apa de Colonia, 1 descurtatoriu de peru, 1 buc. pasta de dinti, 1 butlica oleu de peru, 1 buc. pamada de peru, 1 peptene de pusanariu, 1 peptene cu mâneriu, 1 curatitoriu de peptene, 1 radietoriu de limba, 1 pila de unghie cu curatitoriu, 1 perie de vestimentu, 1 perie de capu, 1 perie de unghie, 1 perie de dinti, toate sunt de una calitate pre-fina, și costa la-olaltă numai fl. 4.80.

- Spre asigurarea persoanei și a averii este nesuperatu de trebuință, a posedu una armă bună de apărare; spre acestu servencu nonele revolvere de Ledancku, ameliorate, cu incensatoriu siguru, de una miscare duple și cu țevu ghidat, cu 6 puscatori, încatu, după-ce le-impți odatu, poti pucă într'o minută 6 focuri sigure. Arma non plus ultra.

- Pepteni de cauciu pre-fina. Peptene de frisatu 15, 20, 25, 30 cr., 1 peptene pentru pravu 20, 25, 30 cr.; unu peptene cu mâneriu, 20, 30, 35 cr., 1 peptene de concin 30, 40, 50 cr.; 1 peptene de pusanariu 10, 15 cr.; 1 peptene de pusanariu cu perie 25, 35, 40, 1 perie de capu 30, 40, 50 cr. până la fl. 1, 1 perie de vestimentu 60, 80 cr. până la fl. 1; 1 perie de dinti pre-fina 20, 25, 30, 35 cr., 1 perie de unghie 25, 35, 45 cr.

- Cravate de gatu de matase pentru domni, 1 bucata, negră, s'eu colorata 25, 35, 45, 60 cr.; echarp (carpa) modernu de matasa à 60 cr. fl. 1, 1.50. Brățele (Hosenträger) durabile și practice, 1 perechiu de atia engleză 45, 60, 80 cr. de matasa 90 cr. fl. 1.20, 1.50.

- Pipe și sugarete de spuma curată, făgону pre-frumosu și sculptura fina, 1 buc. 50 cr. fl. 1, 1.50, 2, 3, 4, 5.

- Garniture de fumatu, completu întocmitu, à spuma curată și chierimariu, în cutia, formatu pentru pusanariu, după numeru împletirei, cu diferite sugarete (Spitzen) și pipe pentru totu felulu de sugari și tabacu, cu amariu, fitil (iesca), masine de sugari și papiru, precum și alte requizite de fumatu, 1 buc. fl. 3, 4, 5, 6, 8.

- Annariu practice de pusanariu cu și fara esca, 1 buc. 20, 30, 40, 50, 60, cr.

- Casetă universală de toaleta și de rasu, fina, cu incensatoriu, cu oglindă și cu acestu cuprinsu: 1 bicin englezu finu, unu panelu de rasu dîn peri de

- vesnru, 1 sapunu-Windoor de rasu, finu, 1 dosa de rasu de metalu, 1 petra de ascuțin briciulu, 1 peptene de cancion de frisatu, 1 perie de dinti, 1 buc. pasta de dinti fina, 1 buc. pomada, 1 buc. sapunu de mana, 1 borcanulu de pomada fina, 1 butlica oleu finu. Tota la-olaltă fl. 2.80.

- Argintu de China cu una placa grossa, cea mai bună calitate, cu garanția de 10ani, usadu-se necontenitu 1 duzina linguru de mancatu, fl. 10; linguru de cafea fl. 5; cutie și furculiță fl. 27; 1 perechiu luminariu fl. 4, 5, 6; 1 lingura mare de legamă fl. 4, 4.50; 1 duzina cutitatie de mezelucuri fl. 10, până la 50; 1 saratita, făgону pre-frumosu, fl. 2.50, 3; 1 presariu de piperu fl. 1.50, 2; 1 presariu de zaharu fl. 2, 3; 1 lingura de lăpe fl. 2.80, 3.40; 1 lingura de supă fl. 5.50; 6.50; duzina mâlie (pre cari se punu culite etc.) făgону pre-frumosu, fl. 8.

- Alte obiecte de argintu de China cu preturi de fabrica. Acesta fabricatiune, după colore și făgону, rivalizează cu argintulu adevăratu.

- Cornie adevărate talate, sorta pre-fina, nonu condonă costu numai 12 cr.

- Stropitorie de costioriu forte bine construitu, cari nu potu lipsi în nice una casă, 1 buc. stropitoria mica pentru copii, cr. 80, fl. 1, 1.20; 1 buc. stropitoria mare fl. 1.40, 1.80, 2.20; 1 buc. stropitoria pentru mame, cr. 90, fl. 1.20, 1.50, 1.80, 2.20; 1 buc. stropitoria pentru rane, à sticlă 10 cr. de costioriu 30 cr. fl. 1.20, 1.50, 1.80, 2.20.

- Linguru de Britanniă adevărate (linguru sanitarie). Acesta fabricatiune engleză este curată de totu materiile veninoase, otrăvitoare, este oxidată, de acea diferita de alte metalu; este forte durabilă și remane totu de-una alba și strălucitoră. 12 buc. linguru de cafea, 80 cr., 12 linguru pentru copii fl. 1.20; 12 buc. linguru de supă fl. 1.50; 1 bucata linguru de spuma 30 cr.; 1 buc. linguru de scosu supă 50 cr.

- Linguru-Alpaca adevărate. 1 duzina linguru de mancatu fl. 2.40, 2.80, 3.50, 4.50, 5; 1 duzina linguru de cafea fl. 1.30, 1.60, 2.40; 1 buc. linguru de scosu supă, fl. 1, 1.30; 1 buc. linguru de lapte 45, 60 cr. Linguru de metalu argintite, cari remane totu albe. 12 bucăți linguru mari de mancatu, 95 cr.; 12 buc. linguru de cafea 45 cr.

- Garnitura (tacam) engleză pre-fina. 1 duzina, cu muncușe de lemn, fl. 3, 3.50; 1 duzina, cu manucioșe de osu de bibolu, fl. 4.50, 5.50, 6; 1 duzina, sorta pre-fina, fl. 7, 8.50; 1 duzina, tacam de mizilucuri (desert), cu manucioșe de lemn, s'eu cornu de bibolu, fl. 2, 3, 4.

- Candelabre [luminarie] de alpaca pre-fine. Înalte de: 4', 5', 6', 7', 8', 9', 10'.

- Cele mai frumoase candelabre de mesa de bronzu florentinu. 1 parcu fl. 1.50, 2.50, 3, 3.50, 4; același cu două bratuu, de celu mai nouu făgону, 1 perechiu fl. 3, 4, 5, 6; 1 buc. nucări dîn alabastru 10 cr., în tassa 15 cr.

- Laternu de pusanariu pre-bune, forte practice, 1 buc. cu etreia orbitoria, dà unu cercu de lumina forta mare, cr. 60, 70, 80, cu orbitoria quadrupla fl. 1, 1.20.

- Telescopu optice cu line buas, cu carea se potu vedu obiecte chiaru în departaru de una diemtată mila. 1 bucata, cr. 40, 80, fl. 1, 1.20.

- Vendiare mare a unei fabrici falite de umbrile și plonariu (corturi). 1 plonariu mare dîn materiă de lana fl. 1.50; 1 plonariu mare dîn materiă de peru de calu englezu, nemurimabilu, cu lustru cu de matasa, cu cotoru frumosu, fl. 3.20, 3.60, 4; dîn materiă de matasa pre-bona, fl. 5, 6, 7; cele mai frumoase umbrile, cu ajustarea cea mai modernă, în totu colorile, 1 buc. fl. 2.50, 3, același, sorta pre-fina, fl. 8.50, 4.

- Termometru de pusanariu, în cutia, 1 buc. 30, cr.

- Provadriu pentru fotografu de visita. 1 buc. de mediu-locu fl. 4, 6, 10, 15; 1 buc. pre-fina, cr. 20, 30, 40, 60, 80.

- Fortu efiine sunt garniturele de fumatu dîn bronzu turnatu. Unu portu - cigare, una consensatoriu, unu amariu și una pipa mica, frumoasă de sugari, dîn spuma pre-fina. — Tota la-olaltă numai fl. 1.50.

- Peptene de plumb. Pîn unu acestoru peptene, perulu blondu, roșu s'eu auru capota una colore închisă, fără a fi straluciosu. 1 peptene de frisatu cr. 50, 60; 1 peptene de pusanariu cr. 40, 50.

Totu-una-data tragu atentiunea onor. locuitori dîn provincia a supr'a despartimentulu meu de comisiuni; este uniculu de felulu acestu-a, și primese și comisiuni mari și mize în ori ce privință, Se recomanda deci la comandari numeroase.

Marfuri de jocu și jocuri sociale.

S'a avutu în vedere ori-ce copilu, tineru s'eu betranu, avutu s'eu seracu; în Vien'a nu se gasesce alta prăvalie, care s'eu ofera unu assortimentu mai variu, și în care s'eu vendă cu preturi atātu de moderate. Diferite jocuri scientifiche interesante pentru junimea studiosă, de asemenea și unu assortimentu immensu de jocuri noue sociali interesante pentru copii de tota etatea, etc.

Conspectulu mărfurilor de jocu.

- Papusie îmbracate pomposu, 1 buc. 30, 50, 60 cr., 1, 2, 3, 4, fl.

- Globuri, 1 buc. cr. 50, 80, fl. 1, 1.50, 2.

- Orologie de copii, fina, cu costatoriu, cr. 35.

Una multime de alte jocuri și jocuri sociale, cari nu se potu totu numi, se potu afia cu aceste preturi numai și numai în depozitul subsemnatulu. — Listele preturilor, cari sunt forte interesante, se impartu gratis.

A. FRIEDMANN in Vien'a, Praterstrasse Nr. 26.